



T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Eylül 2020

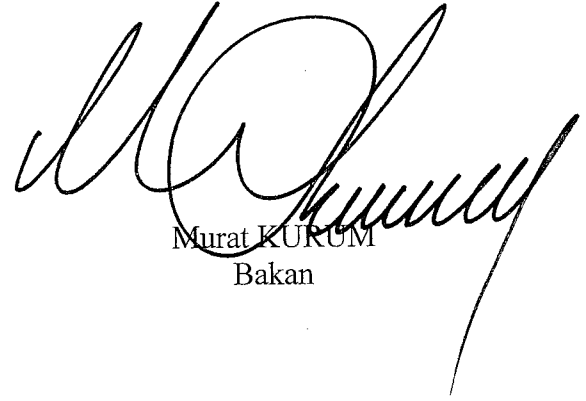
Sayı :30824082-610 187433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.



Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (80 Adet, 166 Sayfa)

G.K.

7/11635	7/31501	7/32330-7/32333
7/11940	7/31619-7/31621	7/32406-7/32407
7/25261	7/31623	7/32409
7/26104	7/31715-7/31720	7/32560
7/26933	7/31723-7/31727	7/32570-7/32572
7/30575	7/31831	
7/30582	7/31833-7/31835	
7/30940-30942	7/31838-7/31840	
7/31037	7/32057-7/32060	
7/31039	7/32062-7/32071	
7/31187-7/31186	7/32205-7/32208	
7/31188	7/32211-7/32212	
7/31324-7/31326	7/32214-	
7/31440	7/32216-7/32219	

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF.DR. İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU'NUN
TBMM 7/31037 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kadıköy Hasanpaşa Mahallesi TCDD Toplu Taşıma Gar Sahasına ilişkin 13/05/2019 onay tarihli 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişiklikleri ile Söğütluçeşme olarak anılan bölgede alışveriş merkezi yapılmasını planlamıştır. İlçe belediyesi olan Kadıköy Belediyesi'nin, ulaşım ve ana arterlerin kesişim yeri olması açısından İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ve meslek örgütlerinin görüşü alınmadan yapılan plan değişikliği, çevre ve şehir düzen ve kültürü açısından ciddi bir tahribata neden olacaktır.

Söğütluçeşme bölgesi; Kadıköy Belediye Başkanlığı, Kadıköy Evlendirme Dairesi, Fenerbahçe Şükrü Saraçoğlu Spor Kompleksi Ülker Stadyumu, metrobüs ilk durağı, yüksek hızlı tren ve Marmaray durağı, İstanbul İtfaiyesi Kadıköy Grup Amirliği ve İETT Garajının da olduğu geniş bir sahanın tam kalbinde yer almaktadır. Bölge yalnızca Kadıköy değil İstanbul açısından da trafik ve insan yoğunluğunun olduğu bir alandır. Ayrıca proje alanı, direkt olarak ıslah çalışmaları uzun yıllar alan Kurbağalıdere havzasındadır. Bütün bu olgusal bilgiler, bölgenin, yapılaşmadan çok trafik ve insan yoğunluğunu rahatlatacak çalışmalara ihtiyacını açıkça ortaya koymaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kadıköy ve İstanbul için böylesine hayati bir plan değişikliğinin yapılması aşamasında yerel yönetimler ile Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odasının görüşlerini de almamıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, yerel yönetimler üzerinden genişletilen yetkilerini kötüye kullanmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Söğütluçeşme'de boş alan olarak sayılabilecek olan son bölgelerden gar sahasını ranta kurban etmektedir. Bölgenin yeşil alan odaklı kentsel çalışmalara ihtiyacı açıktır. Bu gereklilik, dayanağını Anayasa'nm kamu makamlarına yüklediği, "sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak" (md.23) ve "çevre şartlarını gözeterek kentsel planlama" (md.57) yükümlülüklerini yerine getirmelerini gerekli kılmaktadır.

Söğütluçeşme bölgesinde planlanan alışveriş merkezi, bölgesel hiçbir ihtiyaca dayanmadığı gibi, Anayasa madde 32 ve 57'nin kamu makamlarına yüklediği yükümlülükleri ihlal etmekte, hatta kent suçu oluşturmaktadır. Şehir sakinlerini hiçe sayan veya zararına olan bu projenin yerel yönetimler veya bölge halkının taleplerinden kaynaklanmadığı açıktır. Yine önceki İBB yönetimi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı eliyle yerel yönetim hiçe sayılarak Fikirtepe bölgesi için çıkarılan özel imar planı ve ilan edilen riskli alan statüsü ile bölge batık proje alanına dönmüştür. Yurttaşlar mağdur olduğu gibi şehir açısından ciddi bir külfet ve tahribat oluşmuştur. Bu bölgede yine AVM planlanan gar sahasının etkilenme alanındadır. Bu bilgiler kapsamında;

- 1) Bakanlık, Kadıköy ve İstanbul açısından insan ve araç yoğunluğunun fazla olduğu, İstanbul açısından kavşak noktası olan Söğütluçeşme'de alışveriş merkezi yapılmasına olanak tanıyan plan değişikliğini neden yapmıştır?
- 2) Plan değişikliği yoluyla bölgede yapılacak olan alışveriş merkezinin çevre ve şehir açısından ortaya çıkaracağı riskler -ÇED raporu çerçevesinde- ortaya konulmuş mudur? Hesaplanmış ise riskler nelerdir?
- 3) Bakanlık müdahalesi, halkın "mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuş kamu tüzelkişileri" statüsüne sahip yerel yönetimlere tanınan Anayasal yetki (md.127) alanına girerek, fonksiyon gasbı ile yetkilerin kötüye kullanımı değil midir?



- 4) Türkiye’de üstün kamu yararını yok sayan Kaz Dağları, Cerattepe, Munzur, Arhavi, Salda Gölü gibi doğal ve kültürel dokuyu bozan ve çevre katliamı niteliğindeki projeler karşısında seyirci kalarak; kentsel ve çevresel kamu düzenini bozacak Söğütluçeşme AVM projesi, Validebağ Millet Bahçesi gibi yeni katliam projelerinin ana sorumlusu mu olacaktır?
- 5) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, yaptığı iş ve işlemlerde Anayasa madde 23, 56, 57. Ve madde 63, madde 169’dan doğan yükümlülüklerini ihlal doğacak sorumluluğu gözardı etmeye devam edecek midir?
- 6) Bakanlık, anayasal yükümlülükleri doğrultusunda; Kadıköy Belediyesi, Mimarlar Odası ve Şehir Plancıları Odasının projeye itirazları doğrultusunda plan değişikliğini iptal edecek midir?

CEVAP

Söz konusu projeye ilişkin imar planları, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Bakanlığımızca onaylanmıştır. Yine, T.C. Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından planın amacının; “..Yüksek hızlı tren projesinin aktarma merkezi olması, bu istasyona yönelik tren seferlerinin başlaması, mevcut peron ile YHT vagonları arasında 40 cm kot farkı olması ve bu durumun vatandaşların can güvenliği açısından tehlike oluşturması, mevcut YHT-Banliyö-Marmaray hatlarının daha efektif kullanılması ve yolculara uluslararası standartlarda hizmet verilebilmesi açısından ilave viyadük, peron ve gar binası ihtiyacının bulunması..” şeklinde belirtilmiştir.

Projeye ait imar planları plan hükümlerinde; “Toplu taşıma gar sahası proje alanında sosyal-kültürel alanlar, rekreasyon alanları ve yolcu ihtiyaçlarına yönelik ticari alanlar yer alacaktır.” hükmü bulunmaktadır. Bu hüküm “Toplu Taşıma Gar Sahası Özel Proje” alanında, küçük ölçekli ve yolculara yönelik ticari düzenlemelerin yer alacağını ifade etmekte olup; bu alanda, AVM şeklinde bir ticari faaliyetin yer alacağı iddiaları bilimsel temele dayanmamaktadır.

